

Válaszúton

2006. április

A Válaszúton Hagyományőrző és Környezetvédő Alapítvány hírlevele

Kézimunka-kiállítás!

Mint előző hírlevelünkben meghirdettük: 2006. tavaszán a Válaszúton Alapítvány kézimunka-kiállítást rendez az idén télen otthon készült (esetleg korábban készült, de még használaton kívüli) kézimunkákból. A **kézimunkák összegyűjtésére** 2006. április 7-én (pénteken) 18-19 óra között és 8-án (szombaton) 9-11 óra között kerül sor a Katolikus Plébánián (Parókia). A **kiállítás megnyitója** 2006. április 15-én 15 órakor (szombaton) lesz. A kiállítás 2006. április 15. és 22. között tekinthető meg a Parókián egyeztetett időpontban (tel.:439-065). A kézimunkákra minden látogató szavazatot adhat le. A legtöbb szavazatot kapó kézimunka készítője 5.000 Ft értékű ajándékosárban részesül.

Alapítványunk honlapja megtekinthető a www.valaszuton.fw.hu internetes oldalon.

A Válaszúton Alapítvány célul tűzte ki, hogy felkutatja Tiszagyenda múltját, történetét. Ehhez régi dokumentumokat, lexikonokban megjelent szócikkeket, elbeszéléseket, tárgyi emlékeket használunk fel. A kutatás eredményeiről időnként hírlevelünkben is beszámolunk.

Fényes Elek: Magyarország geográfiai szótára, (Pest-1851) az alábbiakat írja községünkről:

„**Gyenda**, puszta, Külső-Szolnok vmegyében, Bánhalma mellett: 238 kath., 58 ref. lak. Dohánytermesztés. F. u. özv. Almásy Józsefné, b. Baldachy, Zerdahelyi András, Rakovszky, Orczy, Torma, Hellebront, Ország, Végess, Bóta, Cseh, Goth.”

Még korábbi – 1796-os – *Vályi András: Magyar országnak leírása* című könyve, amelyben a falut így jellemzi: „**GYANDA**. Szabad puszta Heves Vármegyében, földes Urai több Uraságok, fekszik Tisza Böhöz nem messze, és annak filiája.”

(A filia kifejezést egyházi terminológiában használják, jelentése: fiók- vagy leányegyház, általában pap nélküli egyházat jelöl.)

Érdekes adatot találtam a **Csapó-kúriára** és a **Római katolikus templomra** vonatkozóan: „Az 1848/49-es szabadságharc honvéd alezredeként ismert, Csapó Pál fia, Lóránt-Pál 1932-ben lett Pusztagyendán birtokos.” illetve:

„Az 1770-es években lebontották az egykori romos templomot, helyette 1900-ban készült el az új, Szent Mihály főangyal tiszteletére felszentelt templom.” És végül álljon itt annak részletezése, hogy kit is tisztelhetünk Szent Mihályban:

Szent Mihály főangyal

A legenda szerint miután Isten megteremtette az angyalokat, közölte velük igéjének személyes egyesülését az emberrel. Ezt a legfőbb angyal, a fény hordozója, Lucifer magának kívánta. Ezzel magyarázható Lucifer gyűlölete, aki fellázadt az Isten ellen, és olyan akart lenni, mint az Isten. Mivel több angyal is Lucifer pártjára állt, harc kezdődött az égben. Szent Mihály az Isten ellen fellázadt Lucifert (Sátánt) eltiporta, lándzsájával átszúrta és letaszította a pokolba. Így lett **Szent Mihály arkangyal az egyház védelmezője, a mennyei seregek fejedelme, a hit angyala**. Ő tartják a *hűség, az alázat, a halál, és más utolsó dolgok védőjének is, a Római katolikus egyház védőszentje*. Ezért ő a hét utolsó napjának, a vasárnapnak is angyala, és a nap utolsó órájának, az éjféli előtti órának. Szent Mihály földi megtestesítője Sárkányölő Szent György.

Szent Mihály egyike annak a hét főangyalnak, akik Isten trónja körül állnak. Közülük háromnak a nevét ismerjük: Mihály, Gábor, Rafael. Mihály lett a mennyei seregek vezére, ezért ábrázolják őt lovagnak, páncélos vitéznek, aki *lándzsájával ledöfi a sátánt*. Szent Mihály ott van a haldoklók mellett is, segíti őket, elkíséri a túlvilágra, innen a szókapcsolat: Szent Mihály lova. A tisztító tűzben vigasztalja a szenvedő lelkeket, és ő teszi mérlegre az ember jócselekedeteit és gonoszságait.

Hol Krisztus társaságában, hol pedig önállóan, két kezében karddal, lába alatt a sátánnal, mérleggel jelenik meg a középkori templomok, kápolnák kapubejárata fölött, bent a diadalíveken, szentségtartókon, festményeken.

Ünnepnapja: szeptember 29.

Zubor Kata

